

28512 *LLEI 36/1994, de 23 de desembre, d'incorporació a l'ordenament jurídic espanyol de la Directiva 93/7/CEE del Consell, de 15 de març, relativa a la restitució de béns culturals que hagin sortit de manera il·legal del territori d'un Estat membre de la Unió Europea. («BOE» 307, de 24-12-1994.)*

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.
Sapiguen: Que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Aquesta Llei incorpora a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva 93/7/CEE del Consell, de 15 de març, relativa a la restitució de béns culturals que hagin sortit de manera il·legal del territori d'un Estat membre de la Unió Europea.

Aquesta Directiva estableix una obligació de restitució dels béns que hagin sortit de manera il·legal del territori d'un Estat membre, obligació que recau sobre el posseïdor o tenidor del bé, i correlativament una obligació de cooperació i concertació que recau sobre l'Estat membre en el territori del qual es troba el bé cultural. L'incompliment de l'obligació de restitució atorga a l'Estat requeridor (aquell del territori del qual ha sortit el bé) una acció de restitució, exercible davant els tribunals competents de l'Estat requerit.

Aquesta Llei executa els requeriments de la Directiva mitjançant la descripció de l'acció de restitució, la remissió dels tràmits per al seu exercici a les regles de la Llei d'enjudiciament civil sobre els judicis verbals, les regles sobre legitimació activa i passiva, els requisits d'admissió especials de la demanda i del contingut de la sentència que recaigui i, finalment, unes regles especials sobre la indemnització que s'hagi de satisfer eventualment.

Article 1. *Concepte de bé cultural.*

1. Es considera bé cultural, als efectes d'aquesta Llei, el que:

a) Estigui classificat, abans o després d'haver sortit de manera il·legal del territori d'un Estat membre de la Unió Europea, com a «patrimoni artístic, històric o arqueològic nacional», d'acord amb la legislació o amb procediments administratius nacionals en el marc de l'article 36 del Tractat de la Comunitat Europea, i

b) Es trobi inclòs en inventaris d'institucions eclesiàstiques o formi part de col·leccions públiques, tal com es defineixen a l'apartat 2 d'aquest mateix article, o que pertanyi a alguna de les categories i assoleixi els valors que figuren a continuació:

A. Categories.

1a Objectes arqueològics, de més de cent anys d'antiguitat, procedents de:

- a) Excavacions i descobriments terrestres i subaquàtics.
- b) Emplaçaments arqueològics.
- c) Col·leccions arqueològiques.

2a Elements de més de cent anys d'antiguitat que formin part de monuments artístics, històrics o religiosos i procedixin del seu desmembrament.

3a Quadres i pintures fets totalment a mà sobre qualsevol tipus de suport i amb qualsevol material que tinguin

més de cinquanta anys d'antiguitat i no pertanyin als seus autors.

4a Mosaics, diferents dels inclosos a la 1a o 2a categories, i amb dibuixos fets totalment a mà sobre qualsevol tipus de suport i amb qualsevol material, que tinguin més de cinquanta anys d'antiguitat i no pertanyin als seus autors.

5a Gravats, estampes, serigrafies i litografies originals i les matrius respectives, així com els cartells originals, que tinguin més de cinquanta anys d'antiguitat i no pertanyin als seus autors.

6a Obres originals d'estatuària o d'escultura, diferents de les incloses en la 1a categoria, i còpies obtingudes pel mateix procediment que l'original, que tinguin més de cinquanta anys d'antiguitat i no pertanyin als seus autors.

7a Fotografies, pel·lícules i els seus negatius respectius que tinguin més de cinquanta anys d'antiguitat i no pertanyin als seus autors.

8a Incunables i manuscrits, inclosos els mapes geogràfics i les partitures musicals, solts o en col·leccions, que tinguin més de cinquanta anys d'antiguitat i no pertanyin als seus autors.

9a Llibres de més de cent anys d'antiguitat, solts o en col·leccions.

10a Mapes impresos de més de dos-cents anys d'antiguitat.

11a Arxius de tot tipus, sigui quin sigui el seu suport, que incloguin elements de més de cinquanta anys d'antiguitat.

12a a) Col·leccions i espècimens procedents de col·leccions de zoologia, botànica, mineralogia o anatomia.

b) Col·leccions que tinguin interès històric, paleontològic, etnogràfic o numismàtic.

13a Mitjans de transport de més de setanta-cinc anys d'antiguitat.

14a Altres antiguitats de més de cinquanta anys d'antiguitat no compreses en les categories anteriors.

Els béns culturals inclosos en aquestes categories només entren en l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei si el seu valor és igual o superior als valors mínims que figuren a l'apartat B següent.

B. Valors.

Valors mínims aplicables a les categories incloses a l'apartat A (en ecus):

0 (zero).

- 1a (objectes arqueològics.)
- 2a (desmembrament de monuments.)
- 8a (incunables i manuscrits.)
- 11a (arxius.)

15.000.

- 4a (mosaics i dibuixos.)
- 5a (gravats.)
- 7a (fotografies.)
- 10a (mapes impresos.)

50.000.

- 6a (estatuària.)
- 9a (llibres.)
- 12a (col·leccions.)
- 13a (mitjans de transport.)
- 14a (qualsevol altre objecte.)

150.000.

- 3a (quadres.)

El compliment de les condicions relatives al valor econòmic s'ha de jutjar en el moment que es presenti la

demanda de restitució. El valor financer és el del bé a Espanya.

La data per a la conversió en pessetes dels valors anteriorment expressats en ecus és l'1 de gener de 1993.

2. Es consideren col·leccions públiques les que figurin en els inventaris de museus, arxius i fons de conservació de biblioteques, propietat de l'Estat membre, de les seves entitats territorials, o d'organismes que tinguin caràcter públic de conformitat amb les seves normes fundacionals.

Article 2. *Òrgans jurisdiccionals competents.*

Els òrgans de l'ordre jurisdiccional civil són competents per conèixer de l'acció de restitució de béns culturals que hagin sortit de manera il·legal d'un Estat membre de la Unió Europea i que es trobin en territori espanyol.

Article 3. *Procés aplicable.*

Els processos derivats de l'exercici de l'acció a què es refereix l'article anterior es tramiten de conformitat amb el que estableix la Llei d'enjudiciament civil per als judicis verbals, amb les especialitats que contenen els articles següents.

Article 4. *Legitimació activa.*

Estan legitimats per a l'exercici de l'acció de restitució únicament els estats membres de la Unió Europea del territori dels quals hagi sortit de manera il·legal el bé cultural.

Article 5. *Legitimació passiva.*

Estan legitimats passivament únicament els que tinguin la possessió o la simple tinença del bé reclamat.

Article 6. *Exercici de l'acció de restitució.*

1. L'acció de restitució prescriu en el termini d'un any, comptat a partir de la data en què l'Estat membre requeridor hagi tingut coneixement del lloc en què es trobava el bé cultural i de la identitat del seu posseïdor o del seu tenidor.

En qualsevol cas, l'acció de restitució prescriu en un termini de trenta anys, a partir de la data en què el bé cultural hagi sortit de manera il·legal del territori de l'Estat membre requeridor.

No obstant el que disposa el paràgraf anterior, en el supòsit de béns pertanyents a col·leccions públiques i béns eclesiàstics, que en determinats estats estiguin sotmesos a un règim especial de protecció segons la seva legislació nacional, l'acció de restitució prescriu en un termini de setanta-cinc anys, llevat dels estats membres on l'acció sigui imprescriptible o que hagin establert, en el marc de convenis bilaterals, un termini superior.

2. L'exercici de l'acció de restitució no obsta el de totes les accions civils, penals o d'una altra naturalesa que reconguin les legislacions nacionals dels estats membres de la Unió Europea.

Article 7. *Admissió de la demanda.*

1. Perquè la demanda sigui admissible s'hi ha d'adjuntar:

a) Un document en què es descriu el bé reclamat i se certifiqui que es tracta d'un bé classificat com a cultural.

b) Una declaració de les autoritats competents de l'Estat demandant que el bé cultural ha sortit del seu terri-

tori de manera il·legal i que aquesta circumstància persisteix en el moment que es presenta la demanda.

En el cas d'una sortida il·legal des del seu inici, la declaració precedent ha de precisar si la sortida del bé cultural del seu territori és il·legal per infracció de la legislació en matèria de patrimoni històric espanyol, o de les disposicions del Reglament de la CEE 3911/92. En el cas d'una expedició temporal realitzada legalment que hagi esdevingut una situació il·legal, ha de precisar si es tracta de l'incompliment de l'obligació de devolució, una vegada transcorregut el termini o de la infracció d'alguna de les altres condicions de l'expedició temporal esmentada.

2. Si no s'hi adjunten els documents a què es refereix l'apartat anterior, el jutge, d'ofici i sense audiència de les parts, ha de dictar una interlocutòria d'inadmissió de la demanda.

Article 8. *Contingut de la sentència.*

El jutge ha d'ordenar la devolució material del bé cultural al territori de l'Estat membre requeridor sempre que quedi provat que es tracta d'un bé cultural i que la seva sortida del territori de l'Estat requeridor ha estat il·legal.

En la mateixa sentència ha de concedir al posseïdor una indemnització que consideri equitativa d'acord amb les circumstàncies que quedin acreditades en el procés, sempre que tingui el convenciment que aquell ha actuat amb la diligència i bona fe adequades en el moment de l'adquisició.

Contra les sentències dictades en aquests processos no es pot interposar cap recurs ordinari.

Article 9. *Indemnització i despeses.*

1. La indemnització a què es refereix l'article anterior l'ha de satisfer l'Estat requeridor en el moment en què la sentència de restitució sigui ferma, i hi ha de consignar l'import davant el Tribunal que l'hagi dictat juntament amb les despeses ocasionades per la conservació del bé cultural reclamat, com a requisit previ perquè es procedeixi a l'execució de la sentència.

2. Les despeses derivades de l'execució de la sentència per la qual s'ordeni la restitució del bé cultural les ha de sufragar l'Estat membre requeridor.

Disposició addicional primera. *Cooperació i concertació.*

1. La cooperació i concertació amb els estats membres requeridors per a la restitució dels béns culturals s'ha de fer a través dels òrgans de l'Administració General de l'Estat, designats segons el que preveu l'article 3 de la Directiva 93/7/CEE del Consell.

2. Les comunitats autònomes han de col·laborar amb l'Administració General de l'Estat als efectes del que descriu l'article 4 de la Directiva esmentada. El Consell del Patrimoni Històric és l'òrgan que facilita la col·laboració de les comunitats autònomes amb els òrgans competents de l'Administració General de l'Estat.

Disposició addicional segona. *Aplicació a l'Espai Econòmic Europeu.*

En el supòsit i moment en què s'atinguin al compliment de la Directiva 93/7/CEE del Consell, de 15 de març de 1993, relativa a la restitució de béns culturals, aquesta Llei és aplicable als països membres de l'Espai Econòmic

Europeu no integrats en la Unió Europea, que a tots els efectes tenen la condició d'estats requeridors.

Disposició transitòria única. *Àmbit d'aplicació temporal.*

Aquesta Llei és aplicable a les sortides il·legals del territori dels estats membres produïdes a partir de l'1 de gener de 1993, i el termini de prescripció a què es refereix el paràgraf primer de l'apartat 1 de l'article 6 es computa a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

Disposició final única. *Habilitació al Govern.*

El Govern, per reglament, pot modificar els valors que conté l'apartat B) de l'article 1.1 i estendre a altres

categories la protecció que preveu l'apartat A) de l'article 1.1.

Per a l'actualització dels valors cal atènyer-se al que el Consell hagi acordat basant-se en els índexs econòmics i monetaris de la Unió Europea.

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Madrid, 23 de desembre de 1994

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
FELIPE GONZÁLEZ MÁRQUEZ